

IPB - IJD - WJD

De IJD - de Interdiocesane Jeugddienst - is, in de persoon van Tom Van Wambeke - een actieve medespeler in het IPB-Forum en -Bureau. Nu de WJD - de Wereldjongerendagen - in Keulen niet veraf meer zijn, blikken we samen met Tom, coördinator van de IJD, al even vooruit.

• *IJD, waarvoor staat dat eigenlijk, Tom?*

De IJD is de koepelorganisatie van de jongerenpastoraal in de Vlaamse bisdommen. Inhoudelijk laten we ons leiden door de kracht die uitgaat van het samenbrengen van het christelijk geloof en het leven van jongeren van vandaag. Qua methode zoeken we onze inspiratie in het jeugdbewegingswerk. Jongeren en hun begeleiders vormen groepen waarin ontmoeting, vriendschap en vorming hand in hand gaan. Naar buiten toe proberen de leden van die groepen het evangelie te beleven in de werkelijkheid van iedere dag, met drie bijzondere klemtonen: actief solidair, zingevend en dienstbaar in het leven staan.

Tot de IJD behoren ondermeer de diocesane jeugddiensten, de plusserswerking en de langwegcatechese. De IJD blijft ook in contact met de jeugdbewegingen en andere jongerenorganisaties. De IJD tekent tenslotte voor een aantal initiatieven, waarvan het bekendste de 'Stap voor stap'-tochten zijn in de dagen voor Pasen.

• *Jouw rol daarin, Tom?*

Ik ben deeltijds coördinator van de IJD. Daarnaast sta ik mee in voor de pastoraal in jeugdbewegingen en jongerenorganisaties zoals o.m. de Jeugddienst Don Bosco, VUHP (Universiteits- en Hogeschoolpastoraal), Sant'Egidio, Focolare, Jeugd en Gezondheid van CM, Op vrije voeten, een jongerenbeweging van de protestantse Kerk. Op hun vraag ondersteunen wij hen in het nadenken over hun christen zijn, individueel en als beweging of organisatie. Zo organiseren wij eind februari een studiedag over dat thema met kaderleden van de vijf grote jeugdbewegingen en met als begeleiders Lieven Boeve, Joris Geldhof, Peter Malfliet en bisschop Patrick Hoogmartens.

• *De WJD zijn een van de projecten waarmee jullie zich intensief bezighouden. Waarom eigenlijk?*

De WJD zijn voor jongeren een unieke gelegenheid om ruimer en dieper te kijken dan hun (gelovige) leefwereld, dan Vlaanderen. Er is niet alleen het contact met de plaatselijke bevolking van het gastland, alhoewel dat deze keer niet zo veel verschilt van de gemeenschap waarin wij leven. Maar die kennismaking met de gastvrijheid van onze bureaus en enkele van hun cultureel-toeristische troeven is al een eerste blikopener. Duitsland wordt echter in augustus vooral een ontmoetingsplaats met de wereld, met jongeren en hun geloof zoals dat in de context van hun land vorm gekregen heeft.

Een beetje lapidair uitgedrukt zou je kunnen stellen dat je niet echt christen kunt zijn zonder de wereldkerk te ontmoeten in haar diversiteit - er komen jongeren uit nogal verschillende gelovige en kerkelijke leefwerelden en tradities - én in haar eenheid.

De impact van dat gebeuren kan je vooraf moeilijk inschatten. Er zijn jongeren die er zo door geraakt worden dat ze er uitdrukkelijk voor kiezen om vanaf dan als christen door het leven te gaan. Anderen zetten die stap niet meteen: voor hen blijft het wel een ontmoetings- en gemeenschapservaring die beklijft.

• *De WJD richten zich dus niet alleen tot gelovige jongeren?*

Inderdaad. Ook niet-gelovige jongeren voelen zich aangesproken door zulke samenkomsten. Zij weten duidelijk waarvoor de WJD staan: een ontmoeting onder het motto "Wij zijn gekomen om Hem te huldigen" (Mt 2,2). Zij gaan al alleszins in op de eerste uitnodiging van Jezus: "Kom en zie". Het is de vrijheid van de jongeren om daarna al dan niet aan te sluiten bij een christelijke gemeenschap. Wat hun alleszins zal bijblijven is een fris, hoopvol, gastvrij, dienstbaar, levend beeld van het geloof en van de Kerk. Daarenboven werkt de aanblik van een stad met zoveel gelovige jongeren als symbool van een nieuwe wereld en als een laboratorium voor nieuwe ideeën en impulsen voor het geloof en het kerk-zijn.

• *Hoe wordt dat geconcretiseerd in een programma?*

Eigenlijk lopen er twee programma's.

Er is eerst een voorbereidend luik in Vlaanderen. De Vlaamse deelnemers verzamelen op 12 augustus - de Internationale Dag van de Jeugd - op verschillende locaties. Er wordt een ruime keuze aangeboden van voorbereidende initiatieven. Zo staat b.v. de KLJ een dag lang in voor de voorbereiding van haar Keulenreizigers.

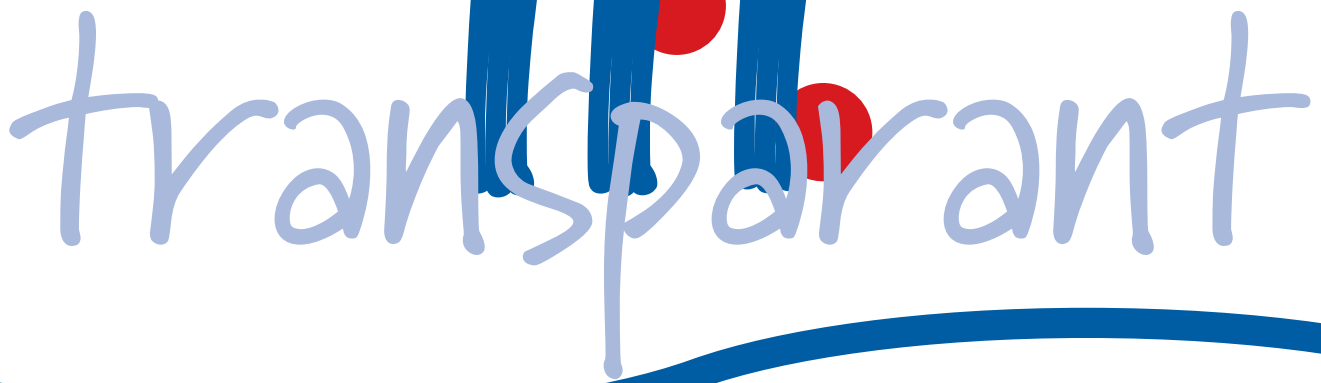
Op 15 augustus verzamelen alle Vlaamse deelnemers dan in Scherpenheuvel. Daar gaan de kardinaal en de bisschoppen voor in een viering. Die wordt gevolgd door een groot feest. 's Anderendaags gaat het dan richting Keulen per autobus.

In Keulen zelf logeren de Vlamingen in een groene buitenparochie. Elke voormiddag is er een catechesemoment, gevolgd door een verwerkingstijd. 's Namiddags zijn er ontelbare ontmoetingskansen via allerhande activiteiten waarvoor men vrij kan kiezen: van sport tot museumbezoek, van bezinning en gebedsdiensten tot theatervoorstellingen. 's Vrijdags is er in de namiddag een kruisweg door de stad, 's zaterdags gaat men op tocht, 10 km ver, naar de site buiten de stad waar 's avonds een avondwake plaatsvindt en 's anderendaags de slotviering met de Paus.

• *Wat is het signaal van deze dagen aan volwassen gelovigen, aan de Kerk, aan het IPB?*

Wie open en onbevangen naar die dagen kijkt, naar wat zich daar afspeelt, zal mee delen in een droom, in een visioen dat daar tot leven komt. Wie zich daardoor laat raken en opvorderen, zoals de jongeren, kan er mee voor zorgen dat die droom achteraf levend blijft en verder uitdeint. Al is dat uiteraard op de eerste plaats het werk van de Geest.

Bedankt, Tom. Het IPB laat jou daarover zeker nog aan het woord op het IPB-Forum van oktober en in de eerste Transparant na de WJD.

transparant

EDITORIAAL

De zorg voor het vermogen van de Kerk

Tegen alle sociologische cijfers in zijn er tekenen waar te nemen die zeggen dat het goed gaat met de Kerk. In het proces dat enkele maanden geleden van start ging binnen het IPB, blijken een grote zorg voor God en de mensen en een sterke nabijheid bij mensen en God aanwezig te zijn. Die zorg en nabijheid krijgen gestalte in een actieve verantwoordelijkheid van een grote groep mensen. De bezorgdheid uit zich niet in de verdediging van een systeem of van een ideologie, maar in de vaststelling dat geloof en Kerk te weinig of niet inspelen op wat zich aandient als een teken van deze tijd. In het IPB wordt als het ware afgetast waar de Geest aan het werk is en hoe we dat werk als geëngageerden in onze wereld en cultuur gestalte kunnen geven.

Daarom klinkt wel eens de bedenking dat de Kerk als gemeenschap van gelovigen, nood heeft aan een spirituele herstelling. De vraag die zich opdringt in onze dagen is waarom een gemeenschap van christenen nog zinvol is in onze samenleving aan het begin van de 21ste eeuw. Hoe zou onze samenleving er uitzien zonder de aanwezigheid van christenen? En vooral, tegen de trend van de individualisering in, is het nog nodig dat zij gemeenschap vormen, dat zij samenkomen, dat zij afspreken en blijven nadenken over waar het om gaat in geloof en maatschappij? De hoop dat de christelijke traditie iets te bieden heeft dat de moeite

loont voor mensen, in welke situatie dan ook, houdt de kerkgemeenschap gaande. En die hoop wil af en toe in concrete daden en gebeurtenissen - genademomenten - het levenslicht zien. Een spirituele herstelling van de Kerk in de nieuwheid van de tijd is dan het geloofs- en denkproces over de fundamenten waarop wij gemeenschap bouwen, over de traditie waarin wij staan, om te leren onderscheiden waar en hoe God een weg gaat met zijn volk.

Wie zijn wij dan als Kerk? Een zoektocht naar een definiëring van Kerk levert een hele reeks visies en stellingen op. Het zou een goede oefening zijn om, telkens als we het woord Kerk horen, lezen of zelf uitspreken, na te gaan wat juist bedoeld wordt met dat woord, wat de achterliggende betekenis is. Vaticanum II leverde ons alvast twee modellen: het hiërarchische model en het 'Volk van God'-model. Het eerste lag in de lijn van wat de eeuwen voordien met het woord 'Kerk' werd aangeduid: de hiërarchie, het besturen van de gelovigen, zelfs de paus alleen of de paus en de Romeinse congregaties.* Het tweede model werd reeds in de jaren '50 ontwikkeld vanuit een theologie over de leek in de Kerk, waarin een volwaardige participatie van de leek werd bepleit.** We kunnen alleen maar dankbaar zijn dat ook dit model zijn plaats kreeg in het Tweede Vaticaans Concilie. Maar in de jaren nadien bleek dat toch niet zo gemakkelijk te realiseren. Al gauw kwam de nadruk terug te liggen op de hiërarchie en op de scheiding tussen de clerus en het 'gewone volk' of de leken. Het benadrukken van die scheiding werkt een gelijkwaardige en vruchtbare dialoog niet in de hand. Toch ligt de beweging die de theologen vanaf de jaren '50 onderscheidden en die bevestigd werd in de documenten van Vaticanum II door

de Kerk als Volk van God te formuleren, niet stil. Die beweging ging en gaat nog steeds verder. En het is op die spanning in de geschiedenis dat het IPB-proces is aanbeland. Het IPB moet nu zijn verantwoordelijkheid nemen: zijn opdracht bestaat er misschien juist in werk te maken van de realisatie van de Kerk als het 'Volk van God'.

Enkele bedenkingen kunnen een aanzet vormen tot een verder reflectieproces hierover.

De Kerk als Volk van God is een dynamisch model. Kerk kunnen we dan meer beschouwen als een activiteit, iets dat te doen staat, in plaats van als een goed gestructureerde entiteit. De vraag is dan niet zozeer: wie of wat is de Kerk? maar wel: waar gebeurt Kerk? Centraal staan daarbij niet zozeer de machtsstructuren maar wel de gemeenschappen die telkens opnieuw de moed en de hoop hebben om de Kerk als werkzaam teken van God, als sacrament van de wereld, gestalte te geven.

Die dynamiek veronderstelt een dialoog- en denkproces dat nooit ten einde is. Het vermogen aan menselijk kapitaal dat deze dynamiek gaande houdt in onze samenleving is moeilijk in cijfers te vatten. En dat zou ook geen gezonde redenering zijn. In een geest van

vertrouwen en broederlijkheid zou het goed zijn een ruimte te creëren, waar het intellectuele, spirituele en transformatieve vermogen van christenen die zich inzetten voor het Rijk van God gevaloriseerd wordt, waar een theologie vanuit de basis wordt ontwikkeld, waar pastorale arbeid getoetst wordt aan en ingebed wordt in de werkelijk-

heid waarin mensen hun leven leiden. Dit proces vraagt competente mannen en vrouwen die de vraag wie we zijn als Kerk kunnen formuleren, analyseren en reflecteren; én bekwaame vrouwen en mannen die de liefde voor God en zijn mensen gestalte kunnen geven in al hun activiteiten. De dialoog tussen theologen, clerus, zielzor-

gers, bisschoppen en geëngageerden op gang brengen en stimuleren, lijkt een heilzame weg om christenen meer Volk van God te laten worden. Laat dat een uitnodiging zijn om in dat proces mee te gaan, met vertrouwen, nederigheid en broederlijkheid als fundamentele grondhoudingen.

Lea Verstricht

* Deze oefening is geïnspireerd op Yves Congar die in 1960 een boek schreef: 'Zo gij mijn getuige zijt' waarin hij een analyse maakt van de leek in de Kerk, vroeger en nu. P. 47-72, hier p. 52.

** In ons taalgebied was Edward Schillebeeckx hiervan een voortrekker, in navolging van Congar en o.a. ook Karl Rahner.

IPB - NIEUWS

Liesbeth Goris, nieuwe ondervoorzitster IPB stelt zichzelf voor...

Opgegroeid als rasechte Hagelandse op de watermolen, tussen Tienen en St.-Truiden, onder de dekanale kerk van Zoutleeuw, me inzettend in de KSJ en als catechiste, afgestudeerd als licentiate godsdienstwetenschappen, gecombineerd met de opleiding van pastorale werkster in het aartsbisdom Mechelen-Brussel, startte ik in het onderwijs. Na een aantal jaren les gegeven te heb-

ben aan de onderwijzersopleiding, begon ik in 1991 in Tienen, bij de Broeders Alexianen, als ziekenhuispastor. Sinds 1992 ben ik gehuwd met Jan Van Parijs. Sinds 2003 ben ik parochiepastor in het prachtige Hoegaarden. In mijn vrije tijd kan je me vooral vinden in de 'vel-den', of op reis met mijn drie kinderen, Marjolein, Simon en Aline, of thuis met een dik boek.

ECHO UIT DE BISSCHOPPENCONFERENTIE

Mgr. Hoogmartens, nieuwe bisschop van Hasselt

Mgr. Patrick Hoogmartens is voor het IPB geen onbekende. Als hulpbisschop heeft hij al die tijd de bijeenkomsten van het Forum bijgewoond. Nu hij de volle verantwoordelijkheid voor het bisdom Hasselt overneemt van Mgr. Paul

Schruers, wenst het IPB hem, voor het leiden van zijn bisdom en voor de samenwerking met het IPB, het inzicht, de wijsheid, de kracht en de moed die komen van de Geest, ten dienste van christenen, de Kerk en de wereld.

KORTGEKNIPT

Alledaags Anders

Een originele kalender van het IPB

In 2002 organiseerde het IPB een colloquium over de spiritualiteit van de leek. De bundeling van voordrachten en lezingen werd uitgegeven onder de titel: *Gelovig, religieus, dakloos? Op zoek naar een leekspiritualiteit voor nu.*

In opvolging van dit colloquium en die uitgave bedacht de werkgroep 'Leekspiritualiteit' binnen het IPB om die spiritualiteit ook concreet vorm te geven. Het is een kalender geworden waarin voor elke week een verhaal staat dat in uw en mijn leven zou kunnen ge-

beuren, elke dag opnieuw, maar waarin iets oplicht van een spiritualiteit, een verrassend perspectief, een overtuiging.

Deze kalender, die niet gebonden is aan een jaar, blijft een uitstekend geschenk voor verjaardagen (verjaardagskalender), bezoeken aan vrienden of familieleden (met een keure aan verhalen die speuren naar de zin en betekenis in dit leven) of voor elke andere gelegenheid. Een warm cadeau voor mensen van nu.

Te verkrijgen:

IPB-secretariaat, Guimardstraat 1,
1040 Brussel,
Tel. 02/509 96 87,
IPB@interdio.be
Bestelformulier op www.ipbsite.be

Uitgave: IPB / Licap

Prijs 12 euro (exclusief verzendingskosten)

Liefde is ... een reuzensprong van geloof

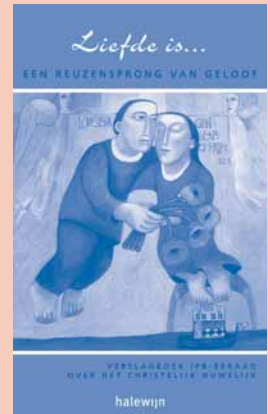
Onder deze titel verscheen het verslagboek van het IPB-beraad over het christelijk huwelijk. Dit beraad in het IPB liep over enkele jaren.

Een thema als het (christelijk) huwelijk kan niet anders benaderd worden dan vanuit verschillende invalshoeken. Ideaal en werkelijkheid, droom en geleefd leven, verwachtingen en concrete realisaties komen samen in dit thema. En dit niet alleen bekeken vanuit het menselijke perspectief, maar evenzeer vanuit culturele en religieuze hoek. De inhoudelijke reflecties van dit hele denkproces in het IPB brengen een schat aan informatie samen waarbij men nadenkt over zowat alle facetten die aan bod komen in het christelijk huwelijk. Tegelijk geven ze een beeld van de moeilijke situatie waarin het gesprek over het huwelijk is terechtgekomen. Deze uitgave wil het gesprek over het (christelijk) huwelijk stimuleren en reikt materiaal aan dat kan dienen voor de persoonlijke reflectie of ter bespreking in een groep van mensen die op een

of andere manier begaan zijn met de vormgeving van relaties in onze samenleving.

De bijdragen in het boek zijn van de hand van Els Baerends, Annemie Dillen, Marie-Claire Foblets, Thomas Knieps-Port le Roi, Hugo Roeffaers, Stijn Van den Bossche, Claude Vandevoorde, Ignace Verhack en Lea Verstricht.

Uitgave: IPB/Halewijn
ISBN 90 85280 125
Prijs: €13 (exclusief verzendingskosten) - Te verkrijgen op het IPB-secretariaat, tel. 02/509 96 87 of e-mail IPB@interdio.be
Bestelformulier op www.ipbsite.be

BUITEN DE GRENZEN

30. *Deutscher Evangelischer Kirchentag* “Als je kind je morgen vraagt...”

Van 25 tot 29 mei in Hannover

Duitsland heeft een lange traditie van massabijskomsten in kerkverband. De *Katholikentag* is aan zijn 95ste uitgave toe, de protestantse *Kirchentag* aan zijn 30ste. Beide worden opgevat als open dagen. Christenen komen er niet alleen in contact met geestesgenoten uit dezelfde gelovige en kerkelijke kringen, maar zij ontmoeten er ook andersgelovigen en mensen die weinig affiniteit hebben met Kerk en geloof. Die worden overigens uitdrukkelijk mee uitgenodigd.

De protestantse *Kirchentag* over 4 maanden in Hannover wil mensen tegemoetkomen in hun verlangen om met anderen te spreken over wat hun ter harte gaat en over wat door actuele tendensen en gebeurtenissen wordt aangereikt. Dat speelt zich af in vele ontmoetingen, maar uiteraard ook in een liturgische setting van samen bezinnen, bidden, zingen en in een feestelijke sfeer. De protestantse gemeenschap in Duitsland beschouwt de *Kirchentag* als ‘de sprekende klok van het protestantisme’ voor de Kerk en de maatschappij in Duitsland en over de grenzen.

Het wordt de eerste protestantse *Kirchentag* na de onvergetelijke *Ökumenischen Kirchentag* van 2003 in

Berlijn. Die heeft een ongemeen sterke impuls gegeven aan de oecumenische beweging, zoals ook bleek in Ulm, tijdens de *Katholikentag* in juni 11. Het gaat daarbij om meer dan om de groei van christelijke Kerken naar één gemeenschap. De oecumenische beweging drukt ook de universele solidariteit uit van christenen en van alle mensen op onze planeet.

Met de *Kirchentag* 2005 wil men twee doelstellingen realiseren. De oecumenische dialoog moet worden voortgezet, uitgebreid en verdiept. En op de plek waar, op het keerpunt van het millennium, mensen elkaar ontmoeten op de Wereldtentoonstelling, wil men nu in Hannover een “wereldwijd web” van verbondenheid en solidariteit weven. De *Kirchentag* wil daartoe bijdragen met drie klemtonen: de moed om christen te zijn in het dagelijks leven, de ontwikkeling van visies voor de toekomst en een heel aantal verrijkende ervaringen en ontmoetingen.

De *Kirchentag* gaat onder het motto “Als je kind je vraagt...”. Een vraag van het hoogste belang. Daarover wordt nagedacht vanuit drie invalshoeken. In een eerste insteek stelt men de vraag ‘*Hoe geloven?*’, met, in een thematische zaal,

de evocatie van wat spiritualiteit kan bewerken, maar ook conferenties over hoe protestanten hun godsdienst beleven en uiteenzettingen over de manieren waarop men geloof kan communiceren. Een tweede toegangsdeur is ‘*Hoe leven?*’, met een reflectie over de waarden die het leven bepalen. In een thematische hal laat men zien hoe kunst, opvoeding en wetenschap ertoe kunnen bijdragen om die waarden over te brengen, toe te passen en uit te drukken. De laatste inrijpoort is ‘*Hoe handelen?*’, met een bijzondere aandacht voor het politieke handelen, ook op wereldschaal, in de context van mondialisering, en voor het engagement van de burger.

De *Kirchentag* zowel als de *Katholikentag* zijn meer dan een round up van het leven van een christelijke gemeenschap vandaag. Ze richten zich vooral op de toekomst. Het zijn sterke reflectie- en ervaringsmomenten, een genade voor een kerkgemeenschap die van daaruit nieuwe impulsen meekrijgt, zowel voor haar eigen zijn als voor haar betekenis voor de samenleving en de wereld.

Contactpersoon voor België: mev. Saskia Ketelaar, Geraardsbergsestraat 228, 9300 Aalst. Tel. en fax 053 77 73 34. E-mail belgie@sia.kirchentag.de